

ХААҢЫАТ
1931 СЫЛ АЛТЫННЫЫ
15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

№ 102 (7487) ♦ 1993 сый. Атырдьах ыйын 28 күнэ, Субуота ♦ Сыаната 25 солкуобай

БААҢЫНАН ХАҢААНЫСТЫБАТА

Тыя сирийн үлэһиттэрэ —
үүтү, эти онороочулар
биир саха, биир ыал тулу-
барын, иэтэһэрин ама, бил-
бэжкэ олоромноор диэтэхкэ,
аны да сымыбардыа суо-
ба.

[illegible]

Бодолын-ий ханааиыстыба
дэргэн мэлэн нэрүүдүүн
Бэртэн кинилэр тэрил
дэлдэрнэр байаары гым
эсэг эрэ кини бааһинна
буолар днэн өйдөбүл баа
ра. Оччолорго сөвхэстэр
бааһиннайынан барар дьо
ну туох эрэ курдук са
ныллара, хааххайдаһ
да сатыллара баара
Пайдарын, анатар снрда
рин сүгүн-садын бнэрбэл
нэ тэрдьдэлалаллар
Итннник сьһыантан, кинт
хаана алдьяныахча буол
бут ханааиыстыба тэри
нэр кини аны креди
ылыыстыгар бннр итнчэн
көрсөр. Этэргэ дьлы, ба
һиннай буолбут мөккүөр
тэр мөхсөр, сангата сүс
сылдыар. Чэ, бадар, буол
лун даданы, ити ааһыа
сөп, туох барыта ыараха
тардаах, кьаллылбаттаа
онч кэм өйдөхөтэ снн.

Саамай моруога баһа туттарып этин, үүтүн хаачытын түөртүү ый, сыһанара буолан баран туһа таһаарытын, күүтэн буолбутун кэинэ ылар. Рынсыһаната бу бааһыһайды бэрэхсэттар дээн күүттүрүбэт. Иллэрээ күн, өмүтүннэрэ юриэте, оробу киһийгэр олорор бааһыһаһааһыһыбатынан үлүһү С. С. Пинигини сыһыттым. Киһи сүрү олорор киһи, этэрэ дээн, далаһта кытарын

рмытаггар баар, олон Бах-
сы дуу, Арыулаах дуу
нэвдэлэгтн бааһынай-
тан быдан атына биллэр.
Араас бопнуруостары,
уларыһылары быһаар-
сарыгар барыта үрдүттэн
курдух. Ыраах чински
нэвдэлэгтэртэн киһирбит
бааһынайдары нүн аайы
көрсүөххэ сөп, киһилэр
быһаарыллан бээрбэт боп-
нуруостарга куһлэни-
дылларыг барыһылар,
илистэн да бардылар бы-
һылаах. Кэллэхчэ-кэлбэт
хэмгэ, бөрүллэхчэ-бө-
рүллүбэт кредит кэһлэни-
нэригтэ киһилэри сэмсэ-
тэн малпыт оҕоҕо май-
гыннатар.

Семен Семенович оройонго 7-инан, республикада 37-инан регистрацыйламат бааһытай эбит. Кэдр саас кулун тутарга 3 сылын толоруохтаах. Бу күннэргэ сүөһүлэри сыл тахсар отторун баһамнаһыныр мэхсэр.

«Бааһынайын» ба
рыахпыттан хамнас ди
ни ыла идикпин», дээ
сочутта. Оччогуна, бу
туох саттаабы үдэниир
хамсыыр бааһынайы, ки
нини ким истэрий? Аны
иккисийэх сылынан но
дуоктары төлөөхүнэ саба
дыныа түтүлбэ.

—Дээ, бийлал энгэр
эт-үүт номбинатыгар тут
тарбат санаалзахпын,
дээр бааһынай.

— Бай, Сээн, отто дуугааргын нэвчлэл дуу, бэлээннаах үүнкү энэн тугтарбатаххын ытараалтаан санбатта дуу?

Кинитэн быһааран
саас-сааһынан көпөһөр
гэр көрүстүм.

...Баанхай ханаайы
тыбатынан эрдэ үлэээби
буоламмын, техниканы
кырдык, булуна сата
гым. Мизха, совхоз үл
һитэ буолбатах киниэх
хантай иай кэллэй, иин
гьнан бу биллгын иитэ
туруорар ынахтары
атылаллан булузжуу

Бастаны сыйбар үлэм тэ-
риннибөр ааспыт. Эрдэ-
тэвгэ сыананан кредити
эинэ ытан турабын. Сөп-
пн бэртэ үчүгэйдик са-
баламмыта диэххэ наада.
Дьэ, аны, хаһайыстыба-
хаһайыстыба нурдук,
үлэм сүһүнүнэн өкөрөн
таһаарбыт эһин, үүшпүн
батырым тийээн кэллэ-
ди. Ааспыт күһүн бы-
лааннах эһин эт-үүт
комбинатыгар илдьэн тут-
тардым, алтынны ый-
эргэттэргэр. Этим харчыта
бу кэлбэт, ити кыалы-
бат, сордоон-муһнаан
олунньуга тиздэн сыана
үрдөөһүнүн куоттаран
сөөрүөр дьэ көспүтэ. Атын

салааттан харчы киллэри-
нэр кыада суох дьэ кэр-
гэн ийэбитигэр итиллэ-
сааскыга үгтаниибит. О-
счечка көспүт эппит хар-
чытын дуома анааралы
курдат от, бурдук аты-
тыгар көбөн хаалбыта.
Муус устартан аны ком-
бинатка үүлүтүн илдьэн
туттарыбыстын садалаа
быппыт уонна бу атыр-
дых ийин 2 күнүтэр
дизри туттардыбыт да
харчыбыт суоһун курдук
суох. Чэ, быһата, ийэбиг
хамнаһынан эрэ олоробут.
Кини үлэлээбэтэ буоллар
хайдах харчылыһарбыт
сатаан санарбаһын.

Баннар биврдэ эмэт
мүлчү туттаран бизрэ
кредиттэрэ 8 бырыһыан
тан 108 бырыһыанг
тында. Онон ылыт кредиттэ
төлөөлүгүз өссө
биэр көрдүгүз эилини
Бородууксуһабын эгүү
комбинатыгар батара
олорон кредитиг быры
һыаныгар ыланар м
балга тирээтэ. Манам
банк икки бородууксу
ны баарынан туһут
рилтэ икки ардыларыг
ханын да сибээстэр м
ханын суох. Онон ба
һынай бииритэр иштээ
иккиттэн ылардаах, и
бүтөлгөна сылдыар ыта
лудук кинер-тахсар.

сатанын бийлги, бааны-
найдар, билэн, дваахха-
вар буоллубут. Выйыл
күһүн элпин бэйэм хайа
эмэ ханналы толкуйдаан
битардахпына сатаныы-
һынчын диил санаабын
элэп олорубун. — диир Се-
мен Семенович.

Бааһындай того итгэнийг санаага кэлбитэн киин талыттан оһуттэн даҕаны кэбэрэстэн, быһаарыыта суох өйдөнөр дии санаһылан. Оттон маньык киин сэгэстүүн эрэ быһаарыммыта суолуо дуо диэтэххэ, кышчыттарбыт үтүһэ эра бил Аппа маньык бас баттах ботаран, атыылаан бардахха, сүөһүбүт аспыт этинэн да, тыһынаахтында ыскайданара үкөөн бараарай? Хайы-сах Нерюмрилар ынах сүөһүнү туту харчытыгар тыһынаахтын атыылаһан тнэйдэ илдьээри гынар сурахтара иһиллэр. Дьоккуускайдараа эт комбинатыгар эмнэ аан аһарас. Бэйн эрэ, оччотугар бэйэлээх-бэйэбит эппит-үүһүүт комбината алааһын иһигэр эрэ толугураан хаалаарай?

[illegible]

Онон Чурапчы элжиг
нэтин бааһынайа сепи
толкуйдаммытын дуу, сы
батын дуу бэйэбит сыт
тура толкуйдаан көрүң.

П. СЫРОВАТСКАЯ.

КИМ ТӨҢӨ ОТТООҢУЙ?

(Атырдык ыйым 27 күнүкээби түмүгүбзи)

Хатаагчид	Үлэмт ахсаан	Кабин (хатаагчид, тонна)	Кабин (чаагчид, тонна)
Карл Маркс	100	770	310
Хатын	90	800	30
Болтоно	74	500	120
Хонтоо	91	90	60
Хадаар	55	454	200
Хайахсыт	72	610	250
Чакыр	75	681	—
Сылан	90	550	500
Килэнги	88	478	77
Арылаах	96	250	200
Болугур	40	1431	950
Соловьев	35	960	400
Маралаагчид	56	690	195
Төлий	39	498	150
Бахсы	40	129	—
Чыалгара	35	1034	—
Оройуон үрдүнэн	1036	9925	3392

Ты хайнаыстыбатын оройуоннааҕы
управлениста.

Дойду свиргэр сүөһү да кубулуйаттах буола-
аһылытын бэлэмнэһин ын эмэ учуоттанымах-
үлэте син-биир сайынтыла ха. Аны оттоммут оппут
лыы күүрөөннүн бара тур күүрөгүн хаһаатын карах
рар. Табицаттан көстөрү далайтан таһаарбакка
нэн, оройуон үрдүгүн ха көрө-истэ сылдьахха.
һаайыктыбалары, чааһы Сүөһү-сылгы алдьатан
найдары холбоон барыта нирэн ээллэниттэн эрд-
13317 тэмэа от советтөөт дэттэн ээрэннэххэ.

13517 тоннныг согдуулж
каланиа. Ол аята, бийлыг
оттооһунга билааммыт
агарын нэрингм ызылабыт.
Аны от хомуурун түмү-
түоххэ дияри муг саатар
бу көрдөрүүтү 20900 тон-
на оңордубут аэспит
сыллаабыт оттообут 21216
тоннабытын кытта хабы-
дүүрэ буолуо эбит. Ол
да үрдүкүн 6000 тонна
огу атыытыгар булунар-
быт булгуруйабат. Онон
түох баар күүһү, сатабы-
лы мөнтан хаалбыт кэм-
нэ уурдахха сатавар.

Бурдуу үнүүтүн би-
лэм сабалайна. Очон
бурдуу солмоготун сэл-
сэм нурдуу чөмчөтөн, нү-
рүчэлэн, сүөлү абылыгар
тулганарбытын эмне ум-
нуо сүөх кэринизэхинт.
Kebucucu кув-дыл хаһан
тыгар оттооһун хаамы-
тын түмүү көрүниңү
үлэ эрэ буолбатадын, о
бу кураан дьылга эрдэ-
тэн суоттанарга, атын сир-
дэртөн оту атылыһыңы
адалыһа суолталаары
умнуо сүөхтээхлэйт.

ХОТУГУ СМР—

ПЛАНЕТА БЫСТЫПАТ СОҒЗОТО

Атырдаах айыгар «Килин аймах тыыннаах ордору» туһугар Хотугу Сир төрүт олохтоохторун айыл-баны харыстыыр үгэтэрэ» диян аан дойдутааҕы семинар-симпозиум ытыллына. Сылала—экологияны ырытан сыаналааһын, хотугу сир дьоно сирдэрингэр сыһааннаһыыларын кытта билсиһини, хотугу сир туруктаахтык сайдыатын концепциятын ырытан олоруу, олуоха аан дойду общественноһын болломтотун тардыы. Манна итинэн сэргэ эмтэһини, айыл-баны туһаныы бөлүгүрүстөрө кытта көрүлүөхтээ.

CHA

(PHTA—CCTA).

«ВОРОНОВО» СОВХОЗКА

Калыпты камга бөчкөсө эт, бородуукталарыгар балайыкканча нуураганын туьунан ийитиннэриилэр тахсаллар. Оттон Москва атынаабы биэр бөдөн «Воронеж» экспериментальной эт-үүт совхоза ийир-бааччытын олодор, 10 тыһыянча иэрига ынах сүө-хүтүн уотан ийитингэ идэттиир. Хас 13 күн буола-буола 250 аҕа бөрсөсүлэри эт-үүт комбинатыгар

Съезкэ сылдын элбэ, саганы билдигит, өйдөтүбүт. Ийниэхэ бэрт кыра да кыым сага санааны, урдук куурууну үөскэттэн сөп. Бу сылдын мин наар ого ийинитин боппурхостарыгар сыһыаннаахтарга ордук улахан болдомтобун уурдум. Ого кыратыттан ис итээллээх, кэрэбэ, үчүгэйгэ тардыһаһылаах буоларына эрэ чакчы ийилин сирдэниэн майгыһылаһан сөп. Ити үөлэ ахтин ааспыт айылдам кэрэтэ, кыраһый почта дыааһыктара хам-бавчы тураллара барыта итинтэн эбээт. Дууһатыгар туох да суох түөс кураанах ийиниттэн тугу кууттөнүбү? Аны кут-сүр итээлэ дууһагар чакчылаахтык-дьиг-нээхтик ийиэхтээх, Бийиэхэ ити кыалла ийин. Аһара быраабыланы күһүлэн нойосуус үөрэтти туһугар киирэн хааллыбыт. Съезкэ «Сахаларга аймахтаһы күүстээх», — дигбиттэрин кэннэ, кырдык да, ошук эбит диир үөрүүлээх санаа долгуна кууста. Барарбар оһуолам, оройуоннара дыахталлар сэбиктэрэ, атын да дьон, аймахтарым бари саба түһэн өмөлөспүттэрэ. Кэлбитим кэннэ биир ошук — сонун истэ, үөрүүнү үлдөстө кээлээччи элбэх. Итинни уруурбаһан, үтүөгүн саныһан сылдыарбыт-тухары өлөн-охтон бизириэхпит суоҕа дин саныһыһы, норуолпугулар итинни үтүс, үрүн санаалаах үтэс баарыттан үөрөдүн, киир туттабын, бир-дьонгор махтааһын.

